

Locuint'a Redactorului

si

Cancelari'a Redactiunii

e in

Strat'a fragatorului [Ló-
vésztoka], Nr. 5.

Scrisorile nefrancate nu se voru
primi decata numai de la corespun-
dinti regulari ai „Federatiunii.”
Articolii trimisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va, esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretialu de Prenumeratiune

Pre trei lune . . . 8 fl. v.
Pre siesse lune . . . 6 „ „
Pre anulu intregu . . . 12 „ „

Pentru Romanii a:

prea-intregu 30 Fr. = 30 Lei a
„ 6 lune 16 „ = 16 „ „
„ 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru insertiuni:

10 or. de linia, si 30 or. taos'a tim-
brale pentru fiecare-oare publica-
tiune separatu. In loculu deschis
20 or. de linia.

Unu esemplarin costa 10 cr.

Pest'a, 4./16. aprile, 1872.

Precum anunciasemu in unulu d'in Nrii tre-
cuti ai diuariului nostru, Majestatea Sa impera-
tulu inchiaia asta-di la 1 ora d. m. diet'a Unga-
riei. Discursulu de tronu lu vomu impartesi in
Nr. venitoriu.

Orisonulu d'in nordu-ostulu Europei incepe
a se accoperi cu nori fortunosi. Oficiulu esterne-
loru d'in Vien'a primi in cursulu septemanei tre-
cute sciri forte neliniscitorie d'in Petropole. Dupa
una versiune, rolulu principalu in aceste sciri l'ar
fi jocalu Roman'a, era dupa alt'a Gallici'a. Nu
incape neci cea mai mica indoiela, ca de unu
tempu incoce press'a nationale russesca era e
forte irritata, si diuariulu „Börsenzeitung“ ceru
in tempulu abid trecutulu, ca Russi'a se recascige de
la Austri'a pamentulu ruteniloru d'in Gallici'a si
Bucovin'a, si acest'a pentru cuventulu, ca neutra-
lisarea Marei-Negre nu offere equivalentu suffi-
centu pentru neutralitatea Russiei observata in
resbelulu d'in urma intre Franci'a si Germani'a.
D'intre poterile europene ce e dreptu Russi'a e
uniculu statu, care are mana libera, si asiè pote
face tote dupa bunu placulu seu, precum a facutu
acest'a si cu renunciarea conventiunei de la Pa-
risu, privitoria la neutralizarea Marei-Negre.

Intre mennonitii d'in guvernamentulu Tauri'a,
in Russi'a, domnesce miscare forte viua; acesti-a
adeca voiescu a emigra in Americ'a. Ei au si in-
ceputu negociari in acesta privintia cu consuli
anglesi si americani, numai catu ca nu sunt inca
decisi, unde se se asiedie, in statele unite seu in
Cannad'a. Caus'a acestei miscari e introducerea
obligamentulu militariu generalu, dupa care pre-
venitoriu si mennonitii voru fi chiamati sub arme,
intocmai ca si cei-a-lalti suditi russesci.

Cestiunea confiniaria serbesca devine d'in ce
in ce mai acuta. Dupa scirile d'in Belgradu, Port'a
concentreza truppe la Zvornicu si Sieniti'a. Miculu
fortu Mali-Zvornicu e unu meru de certa pericu-
losu; dupa dreptu elu apartiene serbiloru, inse in
fapta lu posedu turcii si nu voiescu a-lu lasa
d'in mana. Deci Serbi'a pasiesce forte energicu
contr'a acestei procederi a Turciei, si incurcatur-
ele, ce voru proveni d'in acesta afacere neinsem-
nata, sunt necalculabile. Daca aruncamu una pri-
vire fugitiva a sup'ra situatiunii d'in Balcanu, pre-
totindenea nu intelnimu alta ce decatu ferbere si
amaritiune intre semintzele slave date preda arbi-
triuulu turcescu, emigrari cu radicat'a d'in Bosni'a
si Bulgari'a, strafarmarea besericeloru crestine in
casarme turcesci, etc. Acum, daca Serbi'a resuscita
chiaru acum'a cestiunea Zvorniculu, momentulu
intru atat'a e bine alesu, incatu Port'a va fi silita
prin propri'a sa situatiune a face destulu cererii
guvernulu serbescu, si acest'a cu atatu mai ver-
tosu, cu catu dupa despusetiunile tractatulu d'in
1831 Serbi'a are dreptu nedisputabilu a sup'ra
loculu d'in cestiune. Si a nume in acestu tractatu
s'a statoritu, ca fluviuulu Drin'a are se formeze
confiniulu vesticu intre Serbi'a si Turci'a, prin ur-
mare tote satele si orasiile de pre malulu dreptu
alu Drinei se fia proprietatea Serbiei. Mali-Zvor-
nicu jace ce e dreptu pre tiermurulu dreptu, dar'
cu tote acestea elu se afla inoa si acum'a in po-
sessiunea guvernulu turcescu; dreptu-ace'a gu-
vernulu serbescu nu pretinde nemic'a alta ce de-
catu numai dreptulu seu. Considerandu marea
ferbere ce existe in intru si afara de barierele
Serbiei contr'a Turciei, ar' fi forte periculosu pen-
tru Porta, daca ar' abusa pre multu cu pacienti'a
natiunii serbesci.

Miscarea carlistiloru in Cataloni'a nu e asiè
nepericulosa, precum o presinta depesiele officiose
d'in Madridu. Dupa scirile d'in Parisu adeca cabi-
netulu Sagasta s'a aflatu constrinsu a invita gu-
vernulu francesu spre a lua mesure de precautiune
la confiniile d'intre Franci'a si Ispani'a. Thiers
s'a si grabitu numai decatu a provoca autoritatiile
confiniarie, ca se retransita pre fugarii ispanioli in
provinciile baschice spre a fi detienuti si internati
a'ole. Aci avemu a mai adauge, ca generalulu
Zabala, cunoscutu d'in resbelulu civilu de mai

nainte pentru neenerg'i'a sa acum e numitu minis-
tru de resbelu, una impregurare, carea cu greu
va contribui spre suprimarea miscariloru revolu-
tiunarie, cari si-redica capu mai in tote unghiu-
rile Ispaniei.

Unu correspondentu in Constantinopole alu
diuariulu „A. A. Ztg.“ partiescesce scirea, ca
guvernulu romanu a sciri pre agitate seu
Stratu d'in Constantinopole. Despre motivele ace-
stei resolutiuni a cabinetulu romanu cercula sciri
forte picante, pre cari correspondentele le retrace,
de ora ce inu-si se indoieste despre autenticitatea
loru. Un'a inse e siguru, ca principele Carolu are
forte pucieni omeni adicti in cari se se pota in-
crede absolutamente. Totu acestu correspondentu
mai comunica, ca domnitorulu Carolu va merge
la Livadi'a, pentru a cerceta in persona pre tiaru-
lu Russiei.

Conferinti'a advocatiloru romani.

Idea asociariloru pentru diferitele clase de omni o
avemu adi la ordinea dilei.

Ori-ce interesu de natura omogena pentru mai multi
cerca asta-di a fi representatu si validatu de catra totu
atate reuniuni sistematice.

Se intrunescu pentru aliantia barbatii politici chiaru
asiè ca sodalii, ori ca tieranii agronomi.

Toti se punu astu-feliu in legatura soldaria pentru
prosperarea interesulu loru comunu.

Ca-ci motorulu toturoru asociariloru este: „unde e
unulu nu e potere, — unde se duce potere
creste.”

De unde cu bucuria salutu initiativ'a colegiloru mei,
dioru avocati Arone Densusianu si Ioane Romanu,
ca si avocati romani d'in imperiu Ostr-Un-
guriu se se intrunescu in o conferintia la Alb'a-Iuli'a
pentru diu'a de 2. maiu nou, anulu curentu.

Conferinti'a acest'a apoi va se resulte o Reuni-
une formale pentru avocati romani d'in dis'a mo-
narcia.

Acest'a o voimu si o dorimu d'in intregu sufletulu
nostru.

Aderamu la idea, ca avocati romani d'in
acestu imperiu mosaicu se fia unu corpu solidariu, precum
se dice „unu trupu si unu sufletu,” dandu de aci incolo
semne de propri'a loru existintia catari; ca-ci dieu
ne-amu saturatu degi a mai trece numai de „magyar
ügyvéd (advocatu magiaru),” precum adeca ne porelescu
functionarii magiari nu numai in viet'a sociale, dar' chiaru
si in verdictele loru, de cari am la mana cu gramad'a.

Loculu indicatu inca este potrivit, ca-ci cetatea Alb'a-
Iuli'a mai ca face centrulu partiloru locale de romani; a
fara de acest'a caile de comunicatiune sunt bune, ori-ce li-
nia se luamu.

Avemu inse scrupulii nostri — si se ni se creda cu
dreptu cuventu — pentru terminulu prefisu pre 2. Maiu
nou a. c.

Eca pentru ce:

„Societatea fondulu pentru unu teatru romanu cisar-
patinu” si-tiene adunarea sa generale la Satu-Mare in l.
si 2. Maiu;

„Associatiunea d'in Aradu pentru cultur'a si conver-
sarea poporulu romanu” a convocatu o adunare generale
extraordinaria pre 3. Maiu;

Era Sinodele gr. or. a 3. eparele au a se intruni
pentru diu'a de 5. Maiu.

Acum avocati romani, si eminsiminte cei d'in comi-
tatele Satu-Mare, Marmati'a, Chioru, Bihoru si giuru,
cari au angagiaminte pentru adunarea de la Satu-Mare, nu
potu face parte d'in adunarea advocatiloru, — si vice-versa.

Cei d'in partile Aradulu, Temisiulu, Torontalulu si
d'in giuru, fiindu totu de odata membri si ai Associatiunei
d'in Aradu, nu se voru potè presentà la un'a seu la alta
adunantia. Probabila este, ca se voru presentà in unu nu-
meru mai insemnatu la adunarea cea mai de aproape, ce va
fi in Aradu.

In fine avocati cei d'in locurile mai indepartate de
Sabiulu, Aradu si Caransebesu, in caletatea de deputata,
voru avè a plecà de la locurile loru cu 2—3 dle mai
inainte, pentru a se potè presentà la sinodu pre diu'a de
5. Maiu, — neremanendu-li tempu fisicu spre a merge
si la Alb'a-Iuli'a si spre a se potè reintorce de acolo la

sinodu, mai avendu in vedere si aceea ca conferintiele
advocatiloru inca voru dura mai multe dile.

Eca dara scrupulii nostri justificati in privint'a ter-
minulu.

Li-am datu espressionu in propriulu meu diurnalu inca
atunci, candu am publicatu primulu Avisu pentru ter-
minulu de 5. Maiu, li-am datu-o si candu am comunicatu
alu doile Avisu pentru noulu terminu de 2. Maiu.

Asemene au facutu si celelalte onorabile redactiuni
romane.

Prin urmare era bine, daca dnii convocatori in con-
sideranti'a diseloru exceptiuni ar fi pusu pentru tienerea re-
spectivei conferintie unu altu terminu, mai acomodat.

Estu-modu conferinti'a de siguru va fi mai cer-
cetata, ceea ce — credemu — aru dori chiaru si doii ini-
tiatori.

Acest'a inse pana acum'a nu s'a facutu; altmintrea nu
va fi tardu neci de aci inainte.

Dupa aceste modeste observatiuni voia se trecu la me-
ritulu lucrulu.

Vorb'a este: ce vomu avè a face la confe-
rinti'a advocatiloru romani?

Me gandiam, ca dnii initiatori facundu convocarea, voru
se iee asupra-si si sarcin'a a ni presentà in publicitate unu
programu ore-care, ca astu-feliu cei interessati se pota me-
dità nitielu tempu asup'ra acelu-a.

Era binevenitu unu programu, pentru ca se se acce-
lereze lucrurile conferintiei, ma era chiaru necessariu daca
nu este scopulu a se revoca terminulu, — pentru ca intre
terminulu conferintiei si intre celu alu sinodeloru este unu
intervalu numai de 2. dle.

Am acceptatu si totu am mai acceptatu; dara vedien-
du, ca neci d'in partea dloru initiatori, neci d'in partea
altoru barbati de specialitate nu se mai ficsza directiunea
lucrariloru acelei conferintie: mi permitu voi'a, ca unulu
d'intre cei ce apretiescu multu ideaa unei astu-feliu de
conferintie, a da espressionu unoru pareri si principie mar-
can du tienut'a nostra la acea intrunire.

Tote acestea inse numai si numai ca opiniunile mele
particulari, departe fiindu de mine intentiunea a dascali
lumea cu ele.

Asiè-dara ce vomu avè a face la confe-
rinti'a advocatiloru romani?

Dupa mine avocatulu romanu d'in acestu imperiu, in
vederea impregiurariloru specifice ce le avemu, are doue
detorintie:

Un'a: catra natiune si patria, era alt'a: catra clien-
tii sei.

La cea d'antaiu avocatulu romanu este si dupa posi-
t'a sa independinte, precum si dupa sciintiele sale politice,
trebuesce se fia a prigulu aoperatoriu alu in-
tereselor natiuneisiale patriei sale;
era in consciinti'a celei-lalte detorintie, dupa sciin-
tiile sale de dreptu positivu si dupa juramentulu facutu,
este si trebuesce se fia credentiosulu promeva-
toriu alu causeloru partiloru litiganti.

Acestu principiu generale si totu de odata necontes-
tabile va se servesca de fundamentu programulu
ce lu vomu urmari, si prin urmare:

dupa mine eca ce vomu avè a face la con-
ferinti'a advocatiloru romani:

(Finea va urmà.)

Camera representantiloru Ungariei.

Siedinti'a de la 12. aprilie, 1872.

Presiedintele P. Somssich deschide siedinti'a la
10 ore a. m. D'intre ministrii sunt de facia: Lónyay,
Tóth, Pauler, Kerkapoly, Tisza, Bittó si Szilávy.

Dupa verificarea processulu verbalu d'in siedinti'a
trecuta, presiedintele anuncia ca Majestatea Sa imperatulu
va primi mane la 2 ore d. m. deputatiunile gratulatorie
ale camerei.

Mai multi deputati presinta petitiuni, cari se trecu la
comisiunea petitiunaria.

Danielu Irányi dice, ca au trecutulu optu dile, de-
candu a interpellatu guvernulu in caus'a dissolverei dietei
croate, si acestu-a inca totu n'a respunsu, propune deci, ca
camer'a se primesca urmatoriulu proiectu de resolutiune:
„Camer'a desaproba lenevirea ministrulu-presiedinte si a
celui croatu-slavonu, si-i indruma ca in 24 de ore se res-

punda la întrebările adresate lor. — Proiectul se va tipări.

Ministrul cultelor **Pauler** prezintă camerei ratificiului despre fondurile, ce stau sub administrațiunea ministeriului pentru culte și instrucțiune publică.

Dr. **Svetozaru Milețiciu** interpellează pe ministrul de justiție, dacă e aplecatu a dispune, că puscărija judecătorilor pentru politica de la Vatiu, s'eu să se strafome, s'eu să se strapuna éra la Pest'a; pentru că mortalitatea e abnorma în temnița ace'a, și a dispune, că tractarea delincentilor politici să fie mai umana, și să li se conceda preambliarea și scald'a? Apoi interpellează pe ministrul de comunicațiune, dacă e aplecatu a duce calea ferrată de la Chichind'a-Panciov'a și preste **Basahidu** și **Melencze**?

La această interpelațiune ministrul de comunicațiune **Tisza** răspunde, că s'au facutu dispozițiuni în privința orasiului **Melencze**. Camer'a iè actu despre responsulu ministrului.

Mauritiu Jókay interpellează pe ministrul de interne, dacă voesce să dispuna, că unu bratiu isolatu alu Danubiului, în care ap'a nu pote curge, prin urmare este forte periculoasă pentru sanetatea locuitorilor, să se reguleze.

Ministrul **Tóth** răspunde, că va dispune tote cele necesarie.

Stefanu Pavloviciu roga camer'a, să provoche comisiunea petitiunaria, că această se raporteze mane a sup'r'a petitiunei orasiului **Neoplant'a**, pentru că estu-modu camer'a să pota decide a sup'r'a acestei petitiuni.

Aristidu Máttyus interpellează pe ministrul de justiție, dacă voesce să limuliesca personalulu la tribunalele de prim'a instanția conformu trebuinței?

Vincentiu Babesiu interpellează pe ministrul de interne, dacă scie că oficialii de la administrațiunea comitatelor **Temesior'a** și **Carsasiu** apesa forte poporul romanu și voesce a dispune, că să încete aceste abuzuri? **Aless. Kórmendy** interpellează pe ministrul cultelor într'o cauza scolara.

Franciscu Hazman adreseza ministrului de comunicațiune doue interpelațiuni în caus'a unor rețiele de căli ferrate.

Ministrul **Tisza** răspunde la această interpelațiune și camer'a iè actu despre responsu.

Presedintele **Somssich** anunția că în 16. l. c. d. m. la 1 ora Majestatea Sa imperatulu va închide diet'a în persona, în sal'a castelului prin unu discursu de tron. Roga deci pre deputati să se infaciese în numeru câtu mai mare.

Iosifu Madarász se provoca la art. IV alu legii d'in 1848, care dispune că diet'a să se închiasc în Pest'a, și la legea, care suna despre colorile flămurei nationale, și dechiara, că cei ce s'iedu în stang'a estrema, asiè numit'a partida d'in 1848, la finea sesiunei dietale, spre ascultarea discursului de tron, nu se va infaciesc în altu locu, decâtu aici în camera. (Miscare. Contrădicere d'in mai multe părți.)

Colomanu Széll prezintă raportulu comisiunei centrale despre proiectele de legi în privința unor căli ferrate. Raportulu se va tipări.

Ernestu Simonyi propune, că aceste proiecte de lege, cu intrerumperea ordinei dllei, numai decâtu să se debata și delibere.

Colomanu Széll, d'ice ca această, d'in scurtîmea tempului, nu se pote și roga camer'a să respinga propunerea lui **Simonyi**, ce se și intempla.

Ladislau Szögyenyi prezintă raportulu comisiunei de 15 despre procedur'a criminala provisoria; raportulu se va tipări.

Camer'a trece apoi la ordinea dllei: continuarea debaterii speciale asup'r'a proiectului de lege electorala.

Ludovicu Csernátony polemizează contr'a unor deputati d'in stang'a estrema, cari voiescu suffragiulu universalu și recomanda propunerea sa.

Ministrul de interne, **Tóth**, prin una vorbire lunga polemizandu contr'a mai multor deputati combatenti, pledeza pentru proiectulu seu de lege electorala și roga camer'a să lu-accepte precum este.

Presedintele d'ice, că dupa ce au vorbitu toti, caroru-a li s'a convenit cuventulu dechiara și întreba că primese camer'e intruducțiunea părții prime a proiectului de lege electorala, propusa de comisiunea centrala?

Doue-dieci deputati d'in stang'a estrema voindu votisare nominala resulta, că 181 deputati voteza cu „da,” 138 cu „ba.” Propunerea comisiunei centrale se primese deci cu majoritate de 44 voturi.

Siedinti'a se redica la 2 ore d. p. Presedintele roga deputatii se remana în sala, pentru a tiené una siedinti'a secreta.

Siedinti'a de la 13. aprilie, 1872.

Presedintele **Somssich** deschide siedinti'a la 10 ore a. m. D'între ministri sunt de facia: **Lónyay**, **Kerkapoly**, **Tóth**, **Szlávy**, **Bittó**, **Pauler**, **Tisza** și **Wenckheim**.

Dupa verificarea procesului verbalu d'in siedinti'a trecuta presedintele anunția, că deputatul **Bóér** si-depune mandatulu. (Illaritate mare). Apoi prezintă registrulu de optu

cole a toturor interpelațiunilor, proiectelor de resoluțiune și a proiectelor de legi, cari încă nu s'au deliberețu până acum'a. Registrulu se va distribu.

Ales. Nehebeczky, prezintă doue petitiuni ale cetății **Ungvár**, cari se predau ministriloru competiți.

Contele Franciscu Berényi interpellează pe ministrul de comunicațiune dacă are intențiunea a duce în deplinire proiectulu de lege referitoriu la calea ferrată nord-vestica.

Nicolau Massimoviciu interpellează pe ministrul de justiție, dacă voesce a se ingrigi, că în **Neoplant'a** s'eu în giurulu ei să se infintieze una curte de jurati pentru delicta de presa?

Nicolau Fassy interpellează pe ministrul de interne în caus'a dissolverei nelegale a unei adunări populare în comitatulu **Zala**.

Adamu Lázár urgeza [responsurile la mai multe interpelațiuni, ce a adresatu diferitelor ministri.

Blasiu Orban interpellează pe ministrul de interne, dacă voesce a annullá pretința restauratiune ilegală a oficialilor în scaunulu **Ódessa**.

Michaiu Tancsics interpellează pe ministrul de instrucțiune, dacă e aplecatu a pune în bugetu unu milionu de florini pentru infintierea de orfanotrofe în Pest'a, în care coplii să invetie în **unguresce**?

Stefanu Pavloviciu interpellează pe ministrul de culte, dacă voesce a convocá congressulu prossimu serbescu numai pentru alegerea patriarcului?

Interpelațiunile se voru comunicá ministriloru concerninti.

Ministrul de comerțiu **Szlávy** răspunde la interpelațiunea lui **Col. Tisza** în caus'a oficialulu de telegrafia d'in **Dobritin**.

Colomanu Tisza nu e indestulitu cu responsulu ministrului, inse dupa unele observări ale ministrului, camer'a iè actu despre responsu.

Ministrul-presedinte **c. Lónyay** răspunde la interpelațiunile, deputatoru **b. Ludovicu Simonyi**, **Danielu Irányi** în privința dissolverei dietei croate și d'ice, între alte multe, că are speranția că la alegerile venitorie voru reesi astfel de patrioti că deputati, și voru formá majoritatea dietei croate, cu cari guvernulu unguerescu d'in Pest'a pote face *vre-o treba*; și la interpelațiunea lui **Milețiciu** în privința **Lonjsko-Polje**. Dupa ce interpelantii facu unele observari, camer'a iè actu despre responsulu ministrului.

Béla Perczel propune, că petitiunile ce mai sunt nedeliberate să remana pentru sesiunea dietale venitoria și luni'a venitoria camer'a se se ocupe numai cu treble și computurile sale. Propunerea se primese, și cu această siedinti'a se redica la 12^{1/2} ore m.

Siedinti'a de la 15. aprilie, 1872.

Presedintele **P. Somssich** deschide siedinti'a la 10 ore a. m. D'între ministri sunt de facia: **Lónyay**, **Kerkapoly**, **Bittó**, **Pauler**, **Szlávy**, **Tisza** și **Tóth**.

Dupa verificarea procesului verbalu d'in siedinti'a trecuta, presedintele anunția, că deputatiunea emissa de camera pentru a felicitá **Maj. Sale** fù primita.

Notariulu **Colomanu Széll** cetesce responsulu **Maj. Sale**, și camer'a lu-primese între acclamațiuni insufletite.

Mai multi deputati prezintă petitiuni, cari se predau comisiunei petitiunaria.

Ioan Kiss interpellează pe ministrul de finantie în caus'a unor proprietati ale statului, a caroru vindere nu s'a ratificatu.

Adamu Lázár interpellează pe ministrii de finantie și comunicațiune în caus'a clădirei drumuriloru miserabile la salinele de la **Paraidu**.

Danielu Irányi prezintă urmatoriulu proiectu de resoluțiune: considerandu, că guvernulu n'a responsu la una multime de interpelațiuni, că n'a facutu raportu a sup'r'a mai multor petitiuni, camer'a si-esprima desaprobarrea sa pentru această intardiare.

Ministrul de finantie **Kerkapoly** răspunde la interpelațiunea deputatulu **Muzalay**. Interpellantele e indestulitu cu responsulu ministrului.

Ministrul de finantie **Kerkapoly** răspunde apoi la interpelațiunea lui **Svetozaru Milețiciu** în caus'a tarifelor d'in **Croati'a** și rectifică procederea guvernului observata în această privinția. Camer'a iè actu despre responsulu ministrului.

Ministrul-presedinte **Lónyay** promitte a presintă în sesiunea dietale viitoria proiectele despre regularea trebelor de bancă.

Svetozaru Milețiciu prezintă urmatoriulu proiectu de resoluțiune: Camer'a insarcineze pe ministrul-presedinte, că actele referitorie la procesulu fostulu banu **Rauch** contr'a dinariului „**Zatocsnik**”, în caus'a **Lonjskopolje**, și parerea barbatiloru cunoscutori de lucru, să se puna pe mes'a camerei spre vederea deputatoru. — Proiectulu se va depune în archivu d'impreuna cu celelalte scrisori ale camerei. — Camer'a trece apoi la ordinea dllei.

Virgiliu Szilágyi prezintă raportulu comisiunei pentru revisiunea computuriloru dechiarandu că comisiunea d'in cestiune a aflatu computurile până la 31. dec. 1871.

în ordinea cea mai buna; propune deci, ca cassariului camerei se-i se dea absolutoriulu. Camer'a primese această propunere.

Presedintele **Somssich** face apoi raportulu a sup'r'a activității camerei și finese cu o vorbire de închiare.

Eduardu Zsedényi esprima, în numele camerei, presedintiloru și notariloru camerei multumit'a, amiceti'a și recunoscinti'a acelei-a pentru zelulu, tactic'a și activitatea loru dezvoltata în această sesiune dietale.

Procesulu verbalu alu acestei siedinti'e se verifica numai decâtu și cu această siedinti'a se redica la 1 ora d. m.

Scurtu éstrasu

d'in discursulu deputatulu nationalu **Vinc. Babesiu**, rostitu în Camera Dietei ungueresci în 5. și 6. aprile 1872. La desbaterea speciala a sup'r'a proiectulu de lege electorala.

Onorabila Camera! N'am avutu de cugetu a luá cuventulu la cestiunea de facia, dar' s'au d'isu de unii dni, și a nume de **dd. A. Romanu**, **Col. Ghiczy**, **M. Jókay** și **M. Tancsics** astfelu de lucruri, cari nu este permis a le lasá fâra responsu.

Ce se atinge de respicatiunile stimabilulu meu amic **Aless. Romanu**, mai antâiu de tote am a observá că — par' că n'ar fi fostu cu cale, a vorbi și pentru altii, căci — celu pucinu pre câtu sciu eu, n'a fostu impoteritu la această.

Doue a afirmatu dlu **Romanu**, pre cari nu le potu ignorá; un'a d'icund, că noi n'am fi starnitu pentru votulu universalu, dacă altii nu veniau a starufi; pentru că nici dar, nici alegatorii dsale, nici preste totu poporul romanu, în momentu, nu semtu lips'a de votulu universalu. — Eu sum cu totul de alta parere. Eu asiè sciu, că noi avemu în program'a nostra libertatea și democratia; pre temeiulu acestoru-a, dacă nu se facea d'in alta parte, eu veniamu a face propunere pentru votulu universalu.

Poporul nostru — multu are să cascade prin votulu universalu; nrulu alegatoriloru nostri — de-si n'avemu proletariatu, totu s'ar' urcă la întreit, mai vertosu în părțile mai seracutie, precum este tocmai **Bihorul** și — **Transilvani'a**, unde multu poporu avemu cu posesiuni forte mici. Nu pote să fie deci această consideratiune unu lucru indiferente pentru noi.

Alt'a ce nu potu aprobá d'in partea amiculu meu **Romanu**, e, candu dsa spune că noi deputatii nationali ocupamu locu în această parte a Camerei, nu pentru că a m'u a partiené la această, ci pentru că d'incolo nu ni s'a facutu locu pre care să-lu potemu ocupá cu demnitate.

Eu altfelu pricepu lucrulu. Eu sciu că program'a nostra este liberala-democratica; sciu deci că locul meu este acolo, unde se apera principiile liberali și democratice, adeva de asta parte a Camerei. Dacă d'incoce se sustienu principie mai liberali de câtu d'incolo, apoi eu asiè cred, că aici este locul nostru naturalu!

Dupa una polemie mai lunga contr'a deputatulu **Col. Ghiczy**, oratorele continua:

On. D. Ghiczy crede că amiculu meu **Aless. Mocioni** numai atunci ar avé dreptu a se plange contr'a acelor deputati d'in stang'a, cari tocmai pentru esistinti'a nationalitatiloru și caus'a lor, nu voru a concede votulu universalu, — numai atunci, dacă d'insele respicá susu și potericu, că nu este cauza d'a se teme cine-va de nationalități, că ele nu nutrescu tendintie separatistice, — dapa ce inse si **Mocioni** și **Romanu** au recunoscutu nemulțumiri si neodihna la nationalități, crede că acei dd. deputati nu fâra cauza au pronunțiatu temeri de nationalități.

Se-mi ierte dlu condeputatu și on. Camera, dar' marturisescu că me miru, cum dlu **Ghiczy** n'a observatu în cuventarea dlu **Mocioni** tocmai acelu pasagiu, carele mai multu cuprinde de câtu o simpla declaratiune că cea pretința, cuprinde dovéd'a despre intimulu necsu, intim'a solidaritate și reciprocitate între poporele patriei! Eu insum, nu o data am avutu ocaziune a respicá și a dechiara aici totu această; nu odata vi-am spus și aretat, că între natiunea mea și cea magiara esiste unu astfelu de necsu de reciprocitate, în câtu dvostra nu sunteți în stare a face romaniloru vre-unu reu, prin carele se nu vatemati și natiunea magiara, și că — totu binele ce ni-lu faceti noe, este și spre folosulu magiariloru. Căci în tr'a de veru esiste între ambele sementie o atare solidaritate istorica, în câtu un'a fâra alta nu pote să esiste și să prospereze (Aprobări generale.) Eu, domniloru, vi-am spus atunci, candu a fostu vorb'a despre politic'a guvernului în caus'a **Franciei**, că — eu multu mai sinceru mi iubescu nationalitatea mea, de câtu că se me bucuru de reulu natiunei magiare; (Aprobare.) — căci a diendu magiarulu, în a dvoa linia este spusu perirei și romanulu (Aprobări generale.) Eu vi vorbescu d'in corvictiune; nu vi d'icu vorbe goale, ci cea mai invederata realitate. (Placere generale.) Si de aceea repetindu d'icu: Să nu cugete cine-va că face unu servitiu magiarimei, candu isbece în nationalități; căci acelu-a isbece în patri'a in-

trăga! (Aprobări si cereri, că să se amene continuarea pre mane fiindu 2 ore trecute.)

Presedintele cu invoirea oratorului amena continuarea pre mane di.

„Alb.”

D'in districtulu Zarandu.

Bai'a-de-Crisiu, 12. aprile, 1872.

Onorabili cetitorii ai acestui diurnulu si voru aduce, pote, a-minte, că terminulu pentru nou'a restauratiune a districtulu nostru a fostu defiptu pre 10. aprile a. c., ceea ce s'a publicatu si in colonele acestui prea-stimabilu diurnulu.

Nu voiu a osteni pre on. cetitori cu o descriere mai lunga a celoru intemperate, ci voiu enará, cătu se pote de scurtu, numai momintele cele mai interesante si apoi rezultulu alegeriloru de oficiali.

Magiarii d'in acestu districtu, de-si se afla in unu astfelu de numeru, in cătu abié se observa d'in immensa majoritate a romaniloru, totu-si au voitu, că in corpulu oficialiloru să aiba chiaru stăti-a individi, căti si romanii, éra romanii loiali si justii, precum sunt ei de la natura, li-au tacutu atâte concessiuni, căte numai s'au potutu, (precum se va vedé mai la vale) si totu-si, daca i vei întrebá, voru respunde, că nu sunt de ajunsu reprezentati; ei aru fi doritu mai multu, aru fi doritu totu.

Siedinti'a reprezentantiei s'a deschisu la 10 ore demaneti'a (10. aprile), fiindu presentii mai toti membrii de comitetu, atátu cei virili, cătu si cei alesii; dupa deschidere nu-mai decátu fostulu vice-comite Dr. Iosifu Hodosiu a rostitu unu discursu *) prea-interesantu, intreruptu mai de multe ori de vivate fragorose si strigate: să traiesca prin care depuse mandatulu seu si alu colegiloru sei oficiali si prin care aretá cu cifre starea presenta a districtulu.

Dupa acestea apoi s'a purcesu la alegerea oficialiloru, a carei rezultatu este urmatoriu:

1. Vice-comite s'a proclamatu: Dr. Iosifu Hodosiu.
2. Protonotariu: Sigismundu Borlea.
3. Fiscalu de comitatu: Georgiu Secula.
4. Doi asessori la scaunulu orfanalu: Ionu Simionasiu si Demetriu Popu.
5. Tutore publicu: Constantinu Talosiu.
6. Vice-notariu: Ionu Vlassa.
7. Perceptore: Pietsch Antal.
8. Ratiaciniatu (esactoru): Antoniu Cuteanu.
9. Fisicu: Dr. Reichenberger Zsigmond.
10. Trei chirurghi: Ionu Rusu, Lengyel István si Suchi Albert.
11. Trei pretori de cercu: Ladislau Popu, Gratiianu Popu si Veres Albert.
12. Inspectoru de padari: Nicolau Hentiu jun.
13. Veterinariu: Karácsonyi Sándor.
14. Comissariu de drumuri Kádár Antal.
15. Ingineriu: Heinrich Károly; apoi comitetele supremu a numitu:]
16. Comissariu de persecutori pre Brády Leopold.
17. Archivariu pre Hubrich Theobald.
18. Protocolistu si espeditoru: Erdős Károly.
19. Patru cancelisti: Georgiu Lucaciu, Nemes Albert, Moine Bota si Veres László.
20. Litografu: Ionu Covacin.

Éca darsa intre 28. de oficiali, romani sunt 15. si unguri 13, va se dica, numai cu duoi romani mai multi; miaru placé să vedu, care majoritate de magiari d'in intrég'a tíera ungueresca si Ardealu, a fostu asié de justa si ecuitabila facia cu romanii, precum s'a aretatu — si de asta-data — majoritatea romana d'in Zarandu facia cu magiarii?

D'in Tractulu Losiardului, in Marte, 1872.

Dle Red. ! In Nr. 27. alu pretiuitulu diurnalu „Fed.” dlu Gr. Puscariu, preotu in tractulu Losiardului, se scola si incérca — vedi domne — a deminti cele publicate de mine in Nr. 14. alu acestui diurnalu, dicundu, că eu am aseratu o multime de „neadeveruri” contr'a unoru preoti, cari atátu in speciale, cătu si in generalu fãra picu de partialitate percurgu cursulu loru, mai alsu candu e vorb'a de caus'a nationala, scolara si religiunaria.

Eu d'in parte-mi, mi-retragu cuventulu, daca acésta lauda vi-o va atribuf altu cine-va-si, nu dta, fiindu că te gieni totu de una categoria cu acei dni, pre cari i laudi, prin urmare vorbesci mai multu in interesulu dtale.

Este forte ridiculu, candu dici, că „preotii d'in tractulu Losiardului si-arú dá chiaru si sufletulu pentru cultivarea noiei generatiuni.”

Eu cugetu (si credu că si dta) că scolele sunt bas'a noiei generatiuni. Inse spre ajungerea acestui scopu se receru: Invetiatori practici, diligenti, cari diu in-tractulu nostru cam lipsescu, afara de vre'o 3—4, despre cari sum convinsu, că sacrificandu-si cu cea mai mare voia si zelu sanetate, vietia si totu ce au mai scumpa, aru voi, că nou'a generatiune, pentru carea sunt respundietori inaintea lui

*) Lu-vomu publicá Red.

ddieu si a superioriloru loru, să faca cele mai frumoase progrese, că asié poporulu romanu să pasiesca eu cea mai mare repediune in cultura si educatiune, cari sustienu vietia unui poporu.

Sermani invetiatori, de ati avé prassa in gradulu superlativu, diligentiã straordinaria; de vi-ati sacrificá totulu, tote sunt in daru, că-cí de aru fi maiestrulu ori cătu de capace, daca materialulu i lipsescu, ce pote face?

In mai multe ronduri dandu-mi-se ocaziune, am cercetatu pre mai multi colegii ai mei, si mergundu in scola, carea me intereseza mai tare că ori-ce, spre cea mai mare dorere vediui pre colegii mei, că propuneáu la 15—20 de prunci. Intrebandu-i că pentru ce nu frecuenta scol'a mai multi prunci? mi-respunsera: că ce potu face ei?

Si intru adeveru noi invetiatorii d'in acestu tractu mai nemicu nu potemu face in asta privintia, că-cí de-si facemu regulatu conspecte de neglegere, tote sunt in daru, ba ele au chiaru si urmãri daunose pentru noi. Ar' fi forte de doritu că dnii preoti in beserica să deslucéscã si arete poporulu necesitate si scopulu scoleloru nu numai odata séu de 2 ori intr'unu anu, ci in tota dominec'a, si de buna séma una vorbire parintesca ar' produce unu efectu multu mai favoritoriu, inse dorere pucini preoti de acesti-a avemu in acestu tractu, inse unde sunt astu-felu de preoti, si rezultatele sunt frumoase, d. e. in Losiardu. Dlu preota de aici (fã-i disu spre lauda) atátu de tare a atrasu poporulu, in cătu scol'a e frecuentata de unu numeru mai mare de scolari, de cătu in ori care alta comuna d'in acestu tractu.

Te întrebú, Dle Puscariu, că pusu-ti-ai sufletulu pentru nou'a generatiune, candu in Doba, parochi'a Dtale, d'in 150—160 prunci obligati a frecuentá scol'a, abié frecuenta 30—35.

Ér celelalte comune d'in acestu tractu stau si mai ren, asié încátu de multa ori la esamene se afla câte 3—5 prunci.

De aci se vede, dle Puscariu, cătu adeveru cuprinde fras'a prin care dici: „că preotii d'in acestu tractu si sufletulu si-l'aru puné pentru nou'a generatiune.”

Te rogu dle Puscariu, că, de-si eu cá „semi-doctu” (precum me numesci), am vatematu ore-care persona, să unni iei cá crima.

Cu aceste inchiaiu si remanu alu Dtale, etc.

Unu invetiatoriu tractualu.

VARIETATI.

*(Inscriptiunea commemorativa) ce s'a facutu illustrulu cetatienu italianu Mazzini:

I O S I F U M A Z Z I N I

Italianu d'n Genu'a

nascutu la 1805.

si mortu la 1872.

BARBATU DE STATU

voi si creá Itali'a un'a!

FILOSOFU PROFUNDU

concepú fraternitatea universala a poporeloru.

REPUBLICANU

iubi multu si nu urí pre nime.

MARE APOSTOLU ALU ADEVERULUI

combatú cu energiã escessele reactionarie, cari infruntau opera lui.

PATRIOTU ONESTU

se oppuse cu fortia si nobletia

DESFRENATEI DEMAGOGIE

care se incercá se supprime, cã falsele

doctrine ale cosmopolitismului,

sentimentulu de nationalitate si de familia.

LA PISA, PRE PATULU SEU DE MORTE,

aretá urmasiloru sei curend'a emancipatiune a poporeloru!

ITALYA INTREGA LU PROCLAMA:

P A R I N T E L E P A T R I E I ! ! !

*(In baile) de carbuni de petra de la Petrosieni, si anumitu la locul Petri'a a eruptu focu, care neci acum nu s'a potutu stinge si pentru ace'a numai cu greutate si nu fãra pericolu se pote lacrá la scoterea carbuniloru. E mare temere, că foculu, ca consumá si sutele demii centenarie de carbuni, cari s'au sposu d'in acelu locu.

*(Ministeriulu de comerciulu) a concessu comunei Capusiulu-micu, d'in scaunulu Mediasului, in Ardélu, a fiéné in tota sambet'a tergu de septemana, impreunatu cu tergu de vite.

(Bibliografia.) Au esitu de sub tipariu: Cultura de practic'a gradinaritului si de economi'a casei, compusu de Georgiu Vintila abs. de economi'a rurala si profesore la scol'a reale si comerciale in Brasiovu, si se afla de vendiare la autorele seu. Pretiulu face 80 cr., cu tramitarea pre posta 86 cr., éra pentru Romani'a 8 lei noi. De la 10 esemplarie se dá unulu rabata.

Cuprinsulu: Gradinari'a.-Cultur'a legumeloru preste totu si in specialu. — Pastrarea legumeloru. — Prasirea, crescerea si altoirea pomiloru mari si mititei; Cultur'a pomiloru in stare roditoare, — bolele pomiloru si vindecarea loru. — Pastrarea pomeloru.

E c o n o m i ' a C a s e i. Uscatulu si muratulu legumeloru; Uscatulu pomeloru; Uscatori'a. — Intrebuintiarea pomeloru cá leguma. Facerea nectarului, a cidrului si a vinarsului de pome. Saratulu, afumatulu si pestratulu carnei, slaninei, pescelui si alu limbiloru. Prepararea siince-loru. Facerea de cártabosi si carnati. Ce-va d'in bucataria. — Pestrarea oneloru. — Facerea paniei. — Ce-va d'in laptaria. Facerea sapunului. Spalatulu rufeloru. — Scoterea peteloru. — Sterpirea moliloru si a altoru animale moles-tatore etc.

Opsiornulu este indisstratu cu 60 de ilustratiuni si compusu intr'unu stilu cătu se pote de popularu si intocmitu asié încátu tenerimea cu ajutorulu invetiatoriului să se pota orientá fãra multa siovaire. Pre de alta parte credu că ar' aduce si mai grabnicu ajutoriu propunendu-se poporulu de cătra invetiatorii séu preotii nostri, in dile de serbatore séu de domineca. Inse, că osteníl'a să fia incoronata de celu mai bunu rezultatu, e de lipsa, a se infintiá la fie-care scola căte o economiã de modelu, care să o lucre invetiatoriulu in regia propria, cultivandu totu felulu de plante, de la care se pote asteptá folosulu celu mai mare. Astfelu invetiatoriulu aretandu poporulu teoretice si practice ce este de facutu in economiã, va cascigá si dinsulu si poporulu. (Despre susu memoratele economie rationale séu de modelu mi voiu luá libertate a tractá intr'unu articulu specialu). A sositu or'a suprema, aici ni-a mai remesu terenu de activitate, numai o economiã rationala ne pote mantui de nãdã-sirea si ruina ce ne amenintia. A fi inerti pre terenulu economicu nu insemna neci mai multu neci mai putienu, decátu a disparé de pre faci'a pamentului. Videant consules.

Mi se va obiectá, cum să-si formédie invetiatorii o economiã rationala, care consistá d'in mai multe ramuri si nu numai d'in gradinaritu? De acésta inca m'am ingrigitu. Speru că nu va trece anulu 1873 si economii nostri voru avé in legatura cu cursulu de practic'a gradinaritului unu opu completu de economi'a rurala, (cuprindiendu si cultur'a viiloru, a vermiloru de matasa, precum si stuparitul) tractatu conformu progresului, — ce l'au facutu esperiinti'a si sciinti'a pâna acum si mai alesu in cesti vro 30 ani d'in urma. *)

Convocare.

De-ora-ce comitetulu comitatense alu Aradului este convocatu pre 22/10. Aprile a. c., — de-ora-ce in siedinti'a comitetulu acestui-a se voru pune la ordinea d'filei nu numai obiectele ordinare, ci si extraordinare, precum si compunerea comisiunii centrale a comitatulu pentru afacerile la alegerea ablegatiloru dietali pentru diet'a viitoria a tierii; — ér de alta parte dupa intielesulu statuteloru Reuniunii nostre politice-nationale a totoruru Romaniloru d'in comitatulu Aradului in totu anulu regulatu prima-ver'a trebue să se conchiame adunarea generala a Reuniunii nostre politice-nationale: grabescu prin acésta a convocá adunarea generala a Reuniunii nostre politice-nationale, si a defige spre acestu scopu terminulu siedintiei, in localitatea indatinata, pre diu'a premorgutoria a congregatiunei comitatense, adeca: pre 21/9 aprile, a c. la 4 ore dupa media-di.

Obiectele de pertractare voru fi:

1. Raportulu presidiului despre activitatea comitetulu centralu si a sub-comiteteloru in decursulu anului trecut.

2. Alegerea presiedintiloru si a notariloru Reuniunei si respectivu a comitetulu centralu.

3. Dispusetiuni necesarie facia cu alegerile ablegatiloru dietali in comitatu, cari ni stau inainte.

4. Obiecte pertractande in comitetulu comitatense referitorie la interesele nostre nationale d'in comitatu.

Pre candu mi tienu de detorintia a aduce acésta convocare la cunoscintia publica, nu potu interlasá a nu atrage atentiunea onoratiloru membri ai Reuniunii nostre politice nationale asupr'a momentositatii acestei siedintie si totu-o-data a nu apellá la cunoscutul si neobositulu zelu nationalu alu dloru membri ai Reuniunii, cá cu privire la causele vitale ale romaniloru d'in comitatulu Aradului, si anume: alegerea presiedintiloru si dispusetiunile pentru alegerile ablegatiloru dietali — să se adune in numeru cătu mai insemnatu, si să sacrifice timpulu recerutu la participare in siedinti'a convocata.

In fine provocu pre dnii presiedinti si membri ai sub-comiteteloru Reuniunei, cá si d'in partea loru să midilocesca inscintiarea membriloru Reuniunei si de-osebi a membriloru comitetulu comitatense despre momentositatea causeloru amintite, si să nesucesca a indemná pre toti la infaciisare si participare.

Pest'a, in 13/1. Aprile, 1872.

Demetriu Bonciu

Vice-presiedinte alu Reuniunei pol. nat. d'in comitatulu Aradului.

*) Sunt rogate tote dinariile nationale cis- si transcarpatine a reproduce acestu anunciu intre varietati, barem si numai in estrasu.

Sciri electrice.

R o m'a, 13. aprilie. Aici era-si se afirma cu securitate, ca contele Trauttmansdorf nu va reprezenta mai multu Austria la scaunulu papale; imperiulu austriacu si germanu voru comunica de acel incolo numai prin plenipotentfari cu vaticanulu.

B u c u r e s c i, 13. aprilie. Dupa unu concludu alu consiliulu ministerialu, ministrulu de finante, Mavrogeni, va merge in persona la Berlinu pentru a supraveghia annullarea obligatiunilor vechie ale caililor ferrate.

M a d r i d u, 13. aprilie. Intre truppe si insurgenti nu s'a intemplat inca neci una lovire, cesti d'in urma numai decatu se imprascia la apropiarea militiei; guvernulu s'a ingritu de tote mesurele necesare pentru a supprime insurectiunea in totu loculu, unde ar' da se errumpa.

C o n s t a n t i n o p o l e, 13. aprilie. In Aleppo (Asia mica) s'a semtitu unu cutremuru de pamentu, care tiend 30 secunde. Optu persone fu re ucisae, si mai multe edificie ruinate. Orasiile Antiochia si Suedie inse fure mai de totu nimicite. — Generalulu Ignatieff caletoresce asta-di la Crimea.

C o r f u, 13. aprilie. Vaporulu „Oceanus“ de pre fluviulu Mississipi a arsu; d'in 100 persoane ce erau pre naia, numai 30 au scapatu.

N e u - I o r c u, 13. aprilie. Republica Guatemala a anuntiatu resbelu republiceloru San Salvador si Honduras.

B u c u r e s c i, 13. aprilie. Ministeriulu face conosciutu, ca terminulu licitatiunei pentru cladirea callei ferrate de la Iasi pana la confinele russesci este defiptu pre 9. iuniu a. c.

B e l g r a d u, 14. aprilie. Turcii au ucisu unu officieru serbescu la confine, inse pre pamentu serbescu.

O d e s s a, 14. aprilie. Emigrandu Mennonitii, Russia sudica este amenintata cu una crisa agricolaru.

N e u - I o r c u, 14. aprilie. Asiè numitii anti-Grant-republicani au tienu eri unu meetingu, in care s'a decisu unanimu a se face una resolutiune, in care se se dechiare pentru proclamatiunea conventiunei liberale de la Cincinnati. Conducatori cei mai eminenti ai diurnalelor sunt presiedintii coaliatiunei democratilor si a asiè numitilor republicani contrari presied. Grant.

P e t r u p o l e, 15. aprilie. Rascolnicii rus-

scesi d'in Bucovina s'au rogatu, ca se pota reintorna in Russia.

Propriet., edit. si red. respundiet.: **ALES. ROMANU.**

Sifilitic'a si impotentia,
fla vechie seu de curundu nascute,
se voru trata dupa metodu homeopaticu de Dr. I. Ernst, Pest'a, strad'a Idoliilor nr. 6., etagiulu II., usia nr. 15., de la 2—5 ore dupa media-di.

Aceste morburi se trateza a dese ori in modulu celu

mai usioru cu dose mari de iodiu si argintu viu, si acest'a se face numai spre ajungerea unui resultatu momentanu. Pacienti vindecati in modulu acestu-a voru cadé mai curundu seu mai tardiu in morburile cele mai infricosiate, incatu inca in aducele betranetie voru avé, dorere, a suferi greu de consecintiele acestei tratari usiore si superficiale. Seutu contr'a acestoru feliu de periculu ofera metodu de tratere homeopaticu, care, precum este conosciutu, nu numai ca vindeca dorerile cele mai inechite, ci efectulu lui este asiè de binefacatoriu, incatu nu lasa nice cea mai mica temere de urmari rele. Diet'a ce se va prescrie este simpla si usioru de tienu.

(12—12)

Azienda Assicuratrice

reg. priv.

d'in TRIESTU,

este institutulu cel mai vechiu de assecuratiune in Austro-Ungaria, susta da la an. 1822,

ipotec'a i se urca la optu milioane florini,

implinesce totu feliu de assecuratiune:

- a) in contra focului: de edificie, obiecte mobile, masine, totu felulu de manufacture, deposite de grau si victualie;
- b) in contra grandinei: pre langa restituierea completa a valorei obiecteloru assecurate dupa estimarea daunei;
- c) pre vietia omului: dupa tote modurile si combinatiunile avantajoase, ca: **assecurari pentru casuri de morte**, dupa cari capitalulu assecurat, numai decatu dupa morte se plateste celu assecurat, **assecurari reciproce** — mai cu sema intre barbatu si socia — dupa cari sum'a assecurata numai decatu dupa morte vre-unei parti se solvesce celei remase in vietia; **inzestrari pentru copii**, precum si assecurari si pensii pentru provederea copiilor usi a betranetieloru;
- d) insoteri reciproce de supravetiure;
- e) in contra intemplarilor neasceptate, cari potu ajunge corpulu si vietia omului. Pretiurile de rebonificare (premie) a aziendei se bazeza pre experientie de 50. ani si amesuratu periceloru casuale s'a calculatu catu se pote mai iestinu, adeca asiè, ca asteliu de obiecte, cari delocu seu numai in una mesura forte mica sunt espuse periculu de focu se punu si se considera in rubrica separata; afara de acest'a economii si proprietarii mai mari voeu avé parte de favore osebite. Premie de assecurari pre vietia, dupa etatea respectiviloru, de la inceputu au fostu cu 5—6 la sutu mai iestine ca la ori care alta societate.

Daunele intemplate se licuideza fara amenare si se platestu numai de catu. Informatiuni mai cu de amenuntulu dau filialele „Aziendei“, cari se afla in fla care locu ma insemnatu. Unde inca Azienda nu are asteliu de filiale, se voru constitui, ofertele sunt a se indrepta la representanti'a Aziendei pentru Ungaria in Pest'a.

Representanti'a Aziendei assecuratrice reg. priv. pentru Ungaria.

Lichtenberger-Thaly.

(5—5)

Singurul deposit de inventiuni noue in Austria.

Admonitiune. Pasta Pompadour, care este adusa in comertu prin mine si care, prin efectulu seu ascultu, a statu in tempulu de mai scurta, una aprasa generala, se face astelu de unu tempu incoace de mai multa firma, dreptuosa' incunosc indiozi pre onoratu publicu, ca adereat'a si original'a pasta pentru facu numai in depositele subscritulu se pote afla curata. Acesta pasta servese spre a curati faci'a de orice pete, cozi, picingine, adeca spre conservarea, infumsetiarea si intinerirea tipulu. 1 sticlita 1 fl. 50 cr.

Tote sunt cu potientia! Cine ar fi credintu mai instite, ca se va inventu unu mediu spre a curati ochii la treoreru frunzi prin urechile acului; prin unu instrumentu simp'u si ingeniosu a succese, ca ochii cei mai stabi, chiar si in incerata, se pota infira in celu mai subtile acu fara multa incordare, si acestu instrumentu, d'impreuna cu instructiunea, costa numai 25. cr., sorta mica 4 cr.

Pravu brillantinu, este unu felu de pravu noi inventatu de metalu, comp'u chimicu, care corresponde pre deplinu anuplu ce i s'a datu. Unu obiectu de metalu pretiosu seu nepretiosu, care are pete urite, inechite si necontrastibile, trebesce stersu neloru cu acestu pravu si iudata primoseca facu brillanta. Acestu pravu curata si poliera obiectulu cu una itutala surprindtoaria. 1 sticlita, d'impreuna cu avisarea, 25 cr.

Compositiune de politu. Unu mediu locu nepretiosu, cu care se face, cu cea mai mare usureta si fara neci una ostentia, al-pote poli frumozu mobile inechite si intunecate, si alta lucruri de casa. Una sticlita, d'impreuna cu avisare, e de ajunsu pentru una garnitura intrega de mobile, costa 60 cr.

Globu de curatitu argintulu, este unu mediu locu excelentu spre a face sa luccese ca si candu aru fi noue, tote obiectele de metalu devente intunecate (orbe), este assecurat de trebuinta pentru argintari si aurari. 1 bucatu 5 cr.

Pravulu de argintulu face forte a-dese-ori servitie excelente; acestu a argintu in cateva minute ori-ce metalu pentru tempu indelungatu si se recomanda de deosebire pentru obiectele plateste cu argintu, cari si-au schimbatu colora. Obiectele de pacfonu se pota preface in argintu. 1 pachetu 25 cr.

Unu regulatoru pentru ori-ce felu de orologiu este orologiu de sora cu compasu, regulatu, si este forte de recomandat fl-caru omu, de-ora-ce dupa acestu orologiu, in adereu siguru, se potu indrepta tote orologia mecanice. 1 bucatu, fina 25 cr.

Lacate americane patentate de asiguranca, au una constructiune minnata si sunt sigure faci'a cu ori-ce felu de infractiune, 1 bucatu, sorta mica, 30, 40, 50 cr.; 1 bucatu, sorta mare, 70, 90 cr. pana la 1 fl.; 1 bucatu mare cu duse chiale 1 fl., 1 bucatu pentru lacate (traste) de volaziu 25, 40 pana la 50 cr.

Vicu excelente, amestecatu cu cauciu, da unu lustru ca de lacu si face peles traimca. 1 sticlita (de unu fontu) 30 cr.

Sentire pitoreloru de umediela este de recomandat fl-caru omu spre conservarea sanetati. Prin intrebuntau excelentel appreture (una materia de lustru) Metzger-iana, carea moia peles si o face impenetrabile, incatu necu dupa cea mai lunga ambare cu caldintu prin apa nu se sente umediela si astu-feliu corresponde scopulu in cea mai mare mesura. 1 butlica a 60 cr.

Cerusele cu masina ofera unu mare avantaju, elo curta pre omu de molesta acutire si sunt assecurate contr'a ruperii verifulu. 1 bucatu in lenu 10 cr., in osu 15 cr.; 1 bucatu d'impreuna cu lenu de pena si cutu 90 cr., 1 impletu a a capului, de ajunsu trei lene, 10 cr., 1 bucatu gummi de rasu pentru cerusa si tinta 5 cr.

Inelle pentru ochiuri de gaina, facute d'in lana de Angora. Una duzina 25 cr.

Pravu de spalatu. Prin intrebuntau acestu pravu la spalatu se curta tempu, lucru si bani. Celu mai mare avantaju este lenu, ca se curta rufele mai multu ca prin ori-care altu mediu locu. Unu pachetu de unu fontu 20 cr.

Tinta magica (farmecatori) se pote intrebuntau in gluma si seriozu. Una pistola scrisa cu acestu tinta romane chiaru si pentru ochiulu celu mai ageru nuu secretu eternu; numai acelu a o pote deti, care postede avisarea si explicatiunile recordu. 1 sticlita 20 cr.

Mediu locu practicu pentru a senti pantalonii, in tempu plonozu, de intinere si murdaria. 1 parochia 5 cr.

Celu mai nou pravu pentru rugina, garantatu, mediu locu spre a delatru ori-ce patu de rugina d'in pandia, masata si d'in ori-ce felu de materia (stofa) fara exceptiune, precum si d'in obiectu de oculu si de feru. Unu pachetu 35 cr.

Lustru (lacu) de pele angliese, prin care ori-ce specie de pui capeta una si neticitu si unu lustru frumozu ca oglinia. 1 bucatu mica 25 cr., mare 45 cr.

Oleu liquidu, este mediu loculu celu mai assecurat de trebuinta in ochi ce casa, de-ora-ce cu ajutorulu lui pote face cineva singuru diferitele reparature, ce se ivose in casa; acestu oleu tiene ani intregi si se pote intrebuntau in stare rece. — Unu butlica mare 20 cr.

Imbracamintu de patu, fara mirozu si nepenetrabile spre a impedece strabateru udului; se intrebuntau la copii, bolnavi si femei leuse (chendele, pre patulu de nascere). 1 bucatu 80 cr., fl. 1.20, 1.50, 1.70.

Eteru de ansore saponina c. r. priv. delatru in cateva minute tote pelete de ori-ce nume si de pre ori-ce felu de materia, fara exceptiune. Acestu nuu productu intrece prin efectulu seu tote fabricatele de acestu natura, de-ora-ce nu vatama nice chiaru cea mai fina coloru si ucea lada, fra a lasa mirozu. Este de recomandat cu asebitu si pentru curatirea masineloru. 1 butlica, d'impreuna cu avisare 40 cr.

Cimentu (lantu) universalu de Paris servese spre a impreuna nu numai sticla, porcelanu, petru, spuma, leman, etc. asiè incatu se nu se mai desface, si spre a impreuna chieru lucruri diferite d. e. lemanu cu metalu, sticla cu porcelanu etc. asiè incatu se devina unu corpu. 1 pachetu de acestu mediu assecurat in ori-ce casa numai 10 cr. — Acelu-a-si cimentu in stare liquidu, fidei aparatu, 1 butlica 30 cr.

Perle de dinti electrice, prin cari se pota conserva dinti curati, albi, sanetosi si fara mirozu, fara a intrebuntau pasta de dinti seu alte medicamente, ci numai cu apa curata. Spre a pota avé mare trecere, pretiulu neei bucati s'a ficsatu numai la 60 cr.

Maree de sigilatu epistole, cari pentru comoditate, efinetate si pentru incalzarea cea sigura sunt de a se preferi oblateloru si cerei roze, in calitatea forte fina, cu firma, insigne, nume seu monogramu dupa placu. 500 bucati fl. 1.30, 1000 bucati fl. 1.60.

Oleulu de naci este celu mai bunu pentru a tiene perulu in stare recenta si pentru a da perulu suru seu deschis celore tuchiva; tote preparatele chimice sunt stricatiose. Me senti onoratu a pota incunoscintia pre onoratu publicu, c' a postedu unu depositu de oleulu de naci nefalsificatu, prospectu si duplu rafinat. Una butlica, mica 25 cr., mare 45 cr.

Nucleu masne de a prinde pucei se pota capeti, 1 bucatu 20 cr.

Pene regulatorie, cari se potu indrepta dupa ori-care masa si ori-ce papiru, asiè incatu or un'a si acestu-pena se pota face trasu-rele cele mai fine, precum si cele mai grose caligrafice. 12 bucati 24. cr.

Otrava patentata pentru stirpirea totoruru storceiloru, clocianiloru, nevastueloru, soboliloru. Vendiara este garantata. 1 cutia mare de tinichea 1 fl. v. s.

Mediu locu radicalu spre a stirpi ochii de gaina celu multu in optu zile, fara a li se mai vedé urma. Acestu mediu de nou usfatu intrece pre tote de pana acuma si de sco's se vinde pre garantia. — 1 sticlita, d'impreuna cu explicatiunile recordu, 40 cr.

Singurul depositu in Austria de oleu de Arnica nefalsificatu, care contine miraculosulu ef. celu, de a alungi dorerea de capu de a intiri peles capulu si servii, si astu-feliu a promove cresca perulu in tempu forte scurtu, chiaru si in incari p-estige; etu delatru chiaru si matreli'a ce se forma pre capu. Cu medicinu nra se intr-buntau acestu oleu la striviri, scurta, fructura de membre, ruma, sprindiri, etc. Mai pre largu in deosebire acutia. 1 butlica 1 fl.

Pasta de pele cu causticu pentru a senti peles de stricatiose; de recomandat cu asebitu pentru hameri de cal, etc. Una cutia de tinichea 80 cr.

Cea mai buna pasta pentru bricia. Prin acestu pasta se curta acutirea briciulu. 1 sticlita 35 cr.

Assecuratu de trebuinta pentru verice casa sunt noui ascutori patentati, cu cari poti acuti intr'o minuta, cu multa usureta si fara a fi una ostentia, tote instrumentele de talatu, precum: fortoce, cutie, etc. 1 bucatu numai 35 cr.

Ap'a cea mai buna vienesa pentru stirpirea peteloru, sticla 10 cr.

Encrivelu. Acestu a acuti intr'unu momentu d'in rufe seu d'in alte specie de stofe tote pelete de tinta, recoute, seu v. chie. 1 butlica 25 cr.

Tota ce e nevedutu devine vedutu! prin nouele microscopu de posunariu, cari marenu face obiectu de 10—20, —30 pana la 100 de ori, asiè incatu se potu vedé chiaru si animalele d'in apa curata de buntu, si aceste microscopu se potu intrebuntau in forte multe chipuri, d. e. candu cineva campera farina, fructe, legume, la lucruri de tianatu, la analisari si scrutari naturalu, etc. 1 bucatu cr. 40, 60, 80, fl. 1, 1.20, 1.50.

Morte totoruru insecteloru moleste! prin esentia de nou inventata, carea omora tote insectele. Acest'a are calitatea nu numai de a sterpi curandu tote insectele, ci ea sentese si de incalzarea lor; de a se intrebuntau contr'a st-Initialoru, riei, molitoru, puceiloru etc. 1 butlica mare 30 cr.

Masina practica de astupare. Prin acestu masina se pote astupa ori-ce butela iute si hermetice. 1 bucatu 50 cr. 1 bucatu sorta forte fina pentru fabricu fl. 1.20.

Masina angliese de destupare cu spesare de levatoru (dragu). Cu astu-feliu de masina chiaru si unu copilu pote, fara incordare a poteloru, a desfundu buteli' cea mai tare astupata. 1 bucatu fl. 1.

Mantele de plon d'in materia traimca si nepenetrabile de apa, fara a fi curate; productu angliese. Mantu'a acest'a a astu-feliu facuta, incatu se pote purti si in tempu u celu mai frumozu, de-ora-ce pre latura a dou'a semena cu celu mai frumozu partiu (pateloni). 1 bucatu, de 42 policarie de lungu, costa fl. 10 50, toti cei-nalti doi policari urmatu cu 1 fl. mai multu. Onorab. publi cu este rogatu a nu schimbu acestu fabricatu cu cele d'in tiera.

Unu documentu invadatu despre depia a intrebuntau a unor. noi ministri d'in provincie ofer avise postale oficiale d'in anulu 1869: 19.000 si d'in anulu 1870: 22.800 expeditii. Focse de socumunulu. La acesta numeru nu se urca nice ma d'intr'e armatele de alai.

Pe totu unu curu-vre-ati d'in dramele falsificate si imitatoru se se comanda de a mea, totu pre onor. ministri adresat apitai: A. FRIEDMANN in Viena, Praterstrasse Nr. 26. Totu ce va veni conat. ministri, se se va primi indreptu, nici se va scribu cu sticla, sau documentu despre cea mai arida solutiu.

Admonitiune. De-ora-ce numitii articli se si falsifica, atragu atentiunea onorab. publicu, ca numai in depositulu subscrisulu se potu afla curati. List'a pretiurulu totoruru obiecteloru, ce se afla in depositu, se da gratis. Totu-una-data facu atenti pre onorab. locuitori d'in provincia a supr'a departementulu meu de comisiune, este uniculu in felulu acestu-a, care esecuta iute si efinu ori-ce comisiuni, in ori-ce privintia, este deci de recomandat la numeroase comandari.

A. FRIEDMANN in Viena, Praterstrasse Nr. 26.

(9—14)